

Қазақстанда ҚҚП вакцинасы: қызылша, қызамық және паротитке қарсы

Кімге және қайда істеу керек

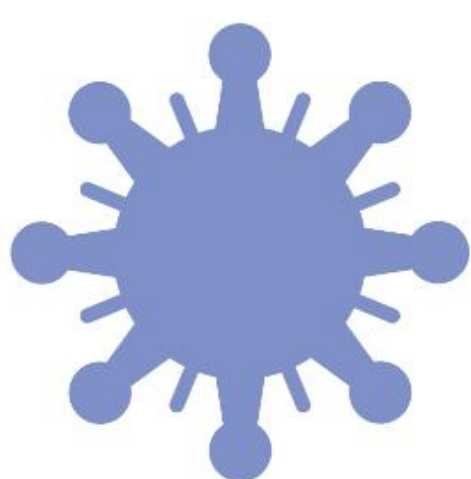
Қазақстан Республикасының [Ұлттық вакцинация күнтізбесіне](#) сәйкес, ҚҚП вакцинасы 12-15 айлық және 6 жастағы балаларға егіледі.

Какие вакцины используют

- Қандай вакциналар қолданылады
- Қауіпсіз
- Тиімді вакциналар
- Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы мақұлдаған және жетекші әлемдік вакцина өндірушілерден Қазақстан Республикасында тіркелген

Инфекциядан қорғайтын ҚҚП қарсы вакцина

Қызылша — бұл өте жұқпалы вирустық инфекция. Қызылша вирусы ауа тамшыларымен беріледі, ауада және заттардың бетінде

Алғашқы белгілер инфекциядан **8-12 күн** өткен соң пайда болады:

- 40.5 дейін жоғары температура,
- тұмау,
- көздің қызаруы,
- ауыздың шырышты қабатында ұсақ ақ дақтардың пайда болуы.

Бірнеше күннен кейін бөртпе бетке және мойынның жоғарғы бөлігіне таралады, содан кейін біртіндеп төмендейді.

2019 жылы қызылшамен 19000 адам ауырды және 19 бала қайтыс болды.

Қызамық

Қызамық — бұл өткір, жұқпалы вирустық инфекция, әсіресе жүкті әйелдер мен нәрестелер үшін қауіпті. Қызамық вирусы жұқтырған адамның түшкіруі немесе жөтелуі кезінде ауа тамшыларымен беріледі.

Инфекциядан кейін вирус адам ағзасында **5-7 күн** ішінде таралады. Симптомдар әдетте инфекциядан кейін **2-3 аптадан кейін пайда болады:**

- температура 37-39°С,
- бөртпе,
- құсу,
- жеңіл конъюнктивит,
- құлақ пен мойынның артындағы ісінген лимфа түйіндері.

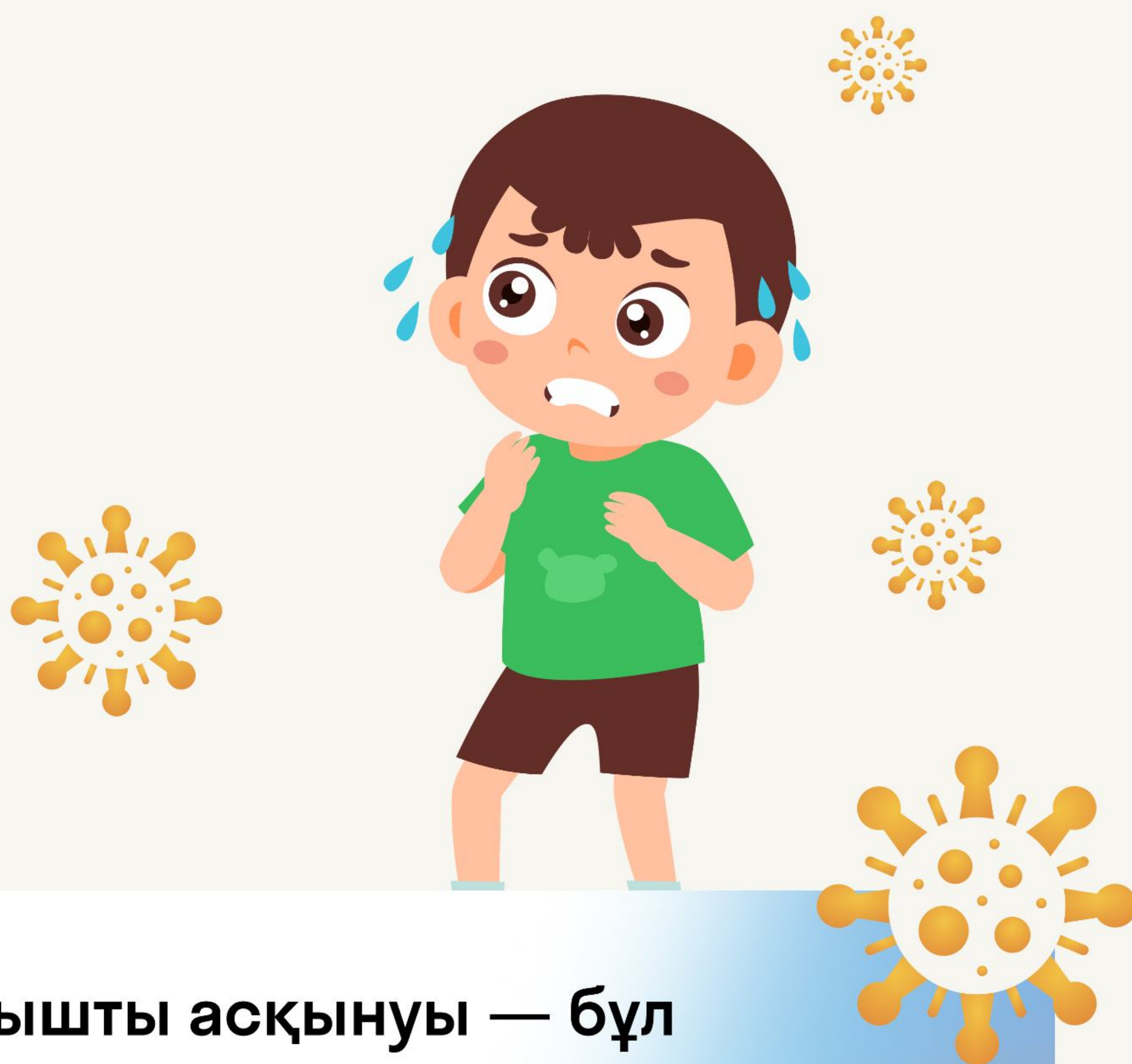
Жұқтырған ересектерде, көбінесе әйелдерде, артрит пен буындардың ауырсыну дамуы мүмкін, ол 3-тен 10 күнге дейін созылады.

Асқынулар

Науқастардың төрттен бірінде қызылша ауыр асқынуларға әкелуі мүмкін. Әсіресе балаларда асқынулар жиі кездеседі:

- соқырлық,
- энцефалит,
- ауыр диарея,
- құлақ инфекциясы,
- пневмония,
- жүрек ақауы,
- саңырау.

Қызылшаның ең қорқынышты асқынуы — бұл қызылша вирусының миды зақымдап, уақыт өте келе (айлар немесе жылдар) физикалық және психикалық деградация мен мүгедектікке алып келетін жеделденген склерозданған панэнцефалит. Сонымен қатар, қызылша иммундық жадты «өшіреді», осылайша ағза бұрын ауырған инфекцияларға да сезімтал болады.

Қызылшаның асқынуын вакцинация арқылы болдырмауға болады

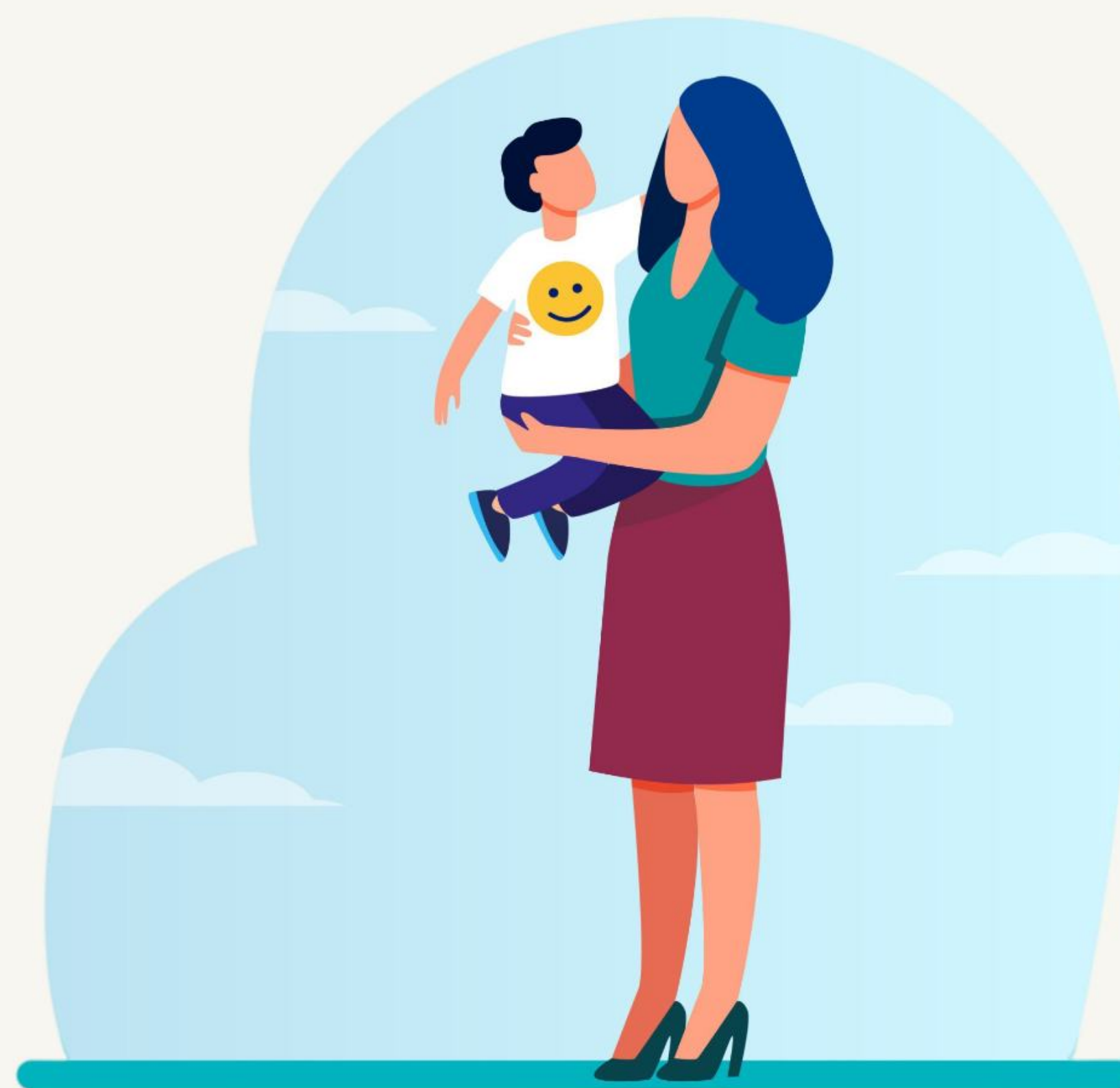
Қазақстанда қажетті екпелер және олармен байланысты мифтер туралы толығырақ "Неге екпе күнтізбесі қажет?" кітапшасында бар.

Асқынулар

Егер қызамық вирусы жүктіліктің басында әйелдің денесіне енсе, вирустың ұрыққа берілу **ықтималдығы 90% құрайды**. Бұл ұрықтың өліміне немесе туа біткен қызамық синдромына (ТБҚС) әкелуі мүмкін.

Балалардағы асқынулар:

- есту қабілетінің бұзылуы;
- көру ақаулары;
- жүрек ақаулары;
- аутизм;
- қант диабеті.

Вакцинация арқылы қызамықтың асқынуын болдырмауға болады.

Мұндай бұзылулардың көпшілігінде қымбат терапия, хирургия және басқа да қымбат медициналық көмек қажет.

Вакцинация арқылы қызылшаның асқынуын болдырмауға болады.

Қазақстанда қажетті епелер және олармен байланысты мифтер туралы толығырақ "Неге екпе күнтізбесі қажет?" кітапшасында бар.

Паротит

Паротит — бұл вирустық инфекция. Кейде паротит немесе шошқаборық деп аталады және ол негізінен сілекей бездеріне әсер етеді. Тікелей байланыс немесе ауа тамшылары арқылы адамнан адамға таралады.

Паротит әсіресе 5 жастан 9 жасқа дейінгі балалар үшін қауіпті.

Алғашқы белгілер, әдетте, ерекше емес, мысалы:

- бас ауруы,
- дімкәстік,
- қызба,
- шықшыт (сілекей) безінің ісінуі.

Қазақстанда қажетті екпелер және олармен байланысты мифтер туралы толығырақ "Неге екпе күнтізбесі қажет?" кітапшасында бар.

Асқынулар

Негізінен, бұл балалар ауруы, бірақ паротит вирусы ересектерге де әсер етуі мүмкін.

Ықтимал ауыр асқынулармен:

- менингит,
- орхит (орхитке байланысты паротит ерлерде бедеулікке әкелуі мүмкін),
- кереңдік,
- энцефалит,
- аталық бездер мен қосалқылардың қабынуы,
- аналық бездердің қабынуы,
- панкреатит.

Вакцинация арқылы паротиттің асқынуын болдырмауға болады.

Вакцинация арқылы қызылшаның асқынуын болдырмауға болады.

Қазақстанда қажетті екпелер және олармен байланысты мифтер туралы толығырақ "Неге екпе күнтізбесі қажет?" кітапшасында бар.

Қолдануға болмайтын жағдайлар

Өте жиі $\geq 1/10$, 10%-дан астам

- Вакцинациядан кейін 7-12 күн ішінде орташа температураның жоғарылауы.
- 1-2 күнге созылады.
- Вакцинациядан кейін 24 сағат ішінде инъекция орнында орташа ауырсыну. Көп жағдайда ол 2-3 күн ішінде өздігінен кетеді.
- Қызамық компонентіне байланысты жасөспірім қыздар мен ересек әйелдердегі артралгия және артрит. Бірнеше күннен 2 аптаға дейін созылады.

Жиі $\geq 1/100$, бірақ $< 1/10$, 1%-дан артық, бірақ 10%-дан кем

- 7-10 күн ішінде бөртпе. 2 күннен кейін жоғалады.
- Қызамық компоненті есебінен бұрын иммунизацияланбаған балалар мен ерлердегі артралгия және артрит. Вакцинациядан кейін 1-3 аптадан кейін пайда болады және 1 күннен 2 аптаға дейін созылады.

Сирек $\geq 1/1,000$, бірақ $< 1/100$, 0,1%-дан артық, бірақ 1%-кем

- Лимфаденопатия.
- Миалгия және парестезия.

Өте сирек $< 1/10,000$, 0,01%-дан кем

- Паротит компоненті есебінен паротит және орхит (0,008%).
- Паротитті компонент есебінен иммунизациядан кейін 15-35 күнге асептикалық менингит. Бір апта бойы емделусіз өтеді және асқынулар тудырмайды.
- Түбір компонентіне байланысты энцефалит (1:1000000).
- Тромбоцитопения (1:30000).
- Анафилактикалық шок (1:1000000).

Вакциналар мен олардан қорғайтын аурулар туралы қосымша ақпарат алу үшін мына сайтқа кіріңіз:

egu.kz